

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Rigsdagsbeslutning angaaende Afslutning af en en Forligs- og Voldgiftstraktat mellem Danmark og Litauen.

(Forslaget til Rigsdagsbeslutning findes i Tillæg A. Sp. 6105).

Sagen sattes til Forhandling.

Ingen bad om Ordet.

Sagens Overgang til anden (sidste) Behandling
vedtoges uden Afstemning.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om pligtig Aflevering af Tryksager til offentlige Biblioteker.

(Lovforslaget findes i Tillæg C. Sp. 237).

Sagen sattes til Forhandling.

Undervisningsministeren (Byskov): Jeg har den Ære for det høje Ting at fremsætte *Forslag til Lov om pligtig Aflevering af Tryksager til offentlige Biblioteker.* Undervisningsministeriet nedsatte i Aaret 1924 et Udvalg bestaaende af Embedsmænd fra Bibliotekerne og fra Ministeriet. Dette Udvalg, der har behandlet forskellige Forslag vedrørende vort Biblioteksvæsen, afsluttede sit Arbejde den 30. November 1926, og den Betænkning, der blev afgivet, er omdelt her i Tinget til Medlemmerne. En væsentlig Del af Opgaven var at tage Stilling til Spørgsmaalet om Pligtaflevering til Statens store Biblioteker, og allerede i Januar 1925 afgav Udvalget en særlig Betænkning angaaende Aflevering af Aviser, den Betænkning, der resulterede i Loven af 18. April 1925.

Nærværende Lovforslag tilsigter nu at indføre en Nyordning angaaende Afleveringen og Fordelingen af andre Tryksager, og af praktiske Hensyn indlemmes saa Loven af 18. April 1925 i denne Lov. Den sidste samlede Lovgivning om Pligtaflevering er Loven af 2. Maj 1902. Det er altsaa forholdsvist nye Bestemmelser, der nu paa tænkes ændret, men vi er ogsaa her inde paa et Omraade, hvor der har fundet en overordentlig stærk Udvikling Sted i de 25 Aar, en Udvikling, som det kan være nød-

vendigt at tage Hensyn til. Efter Loven af 1902 skal der af alle Tryksager afleveres 4 Eksemplarer, 2 til det kongelige Bibliotek, 1 til Universitetsbiblioteket og 1 til Statsbiblioteket i Aarhus. Man er nu kommet til Erkendelse af, at denne Tilstand ikke i Længden lader sig opretholde, da Bibliotekerne derved vil komme til at vokse ud over alle rimelige Grænser. Den af Udvalget afgivne Betænkning giver en hel Del Eksempler derpaa og stærke Vidnesbyrd om, at saaledes er Forholdet.

Idet jeg i øvrigt skal henvise til denne Betænkning, skal jeg nøjes med at nævne et enkelt Eksempel her. Det angaar Begrebet Smaatryk, hvorind under falder Programmer, Sange, Love, Beretninger, Regnskaber, Cirkulærer, Opraab, Prislister, Køreplaner, Blanketter o. s. v. Det er altsaa Smaating, det drejer sig om, men det er en Gruppe Smaating, som til sammen bliver til noget betydeligt. Fra 1902 til 1925 er saaledes Antallet af Smaatryk vokset fra 23 626 til 73 134, og hvor meget det kan betyde, gives der ogsaa et Eksempel paa i Betænkningen fra Biblioteksudvalget, idet Smaatrykket i 1906 optog 85 m Hyldeplads i det kongelige Bibliotek og i 1925 715 m, det vil sige en Vækst i den Tid af gennemsnitlig 35 m aarlig, lig Rundetaarns Højde. Nu er det selvfølgelig vanskeligt at sætte Skel imellem, hvad der kan være af Betydning at opbevare i et Bibliotek, og hvad der kan kaldes ganske værdiløst. Selv det, der nu kan synes mest interesseløst, kunde jo endelig tænkes at faa Betydning for en fremtidig Forskning, og man kunde for saa vidt sige, at det overhovedet er betænkeligt at udelukke noget som helst fra Opbevaring i vore offentlige Biblioteker. Men det at opbevare det alt sammen vilde alligevel betyde en Tilstand, som neppe kunde lade sig opretholde. For det første vil Pladshensyn i Grunden umuliggøre det; der vilde blive stillet stadig større Krav om Bygninger til Opbevaring af disse Tryksager og om Personale til at sortere dem og bestyre dem i det hele taget. Dernæst maa man heller ikke være blind for, at Mængden af saadanne Tryksager kan blive saa stor, at Benyttelsen derved kan blive vanskeliggjort i en saadan Grad, at man maa sige, at det hele paa det allernærmeste er unyttigt. Ogsaa derpaa er der givet Eksempler i den Betænkning, jeg har nævnt, og jeg skal nøjes med at henvise dertil.

Der er altsaa blandt de kyndige almindelig Enighed om, at det er nødvendigt at skride til en Aflastning af Bibliotekerne, og at det er hensigtsmæssigt i alt Fald delvis at gøre det paa den Maade, at Afleverings-